

Loovtöö vormistamine Tartu Mart Reiniku Koolis

1. Lehekülje häälestus

- 1.1. Loovtöö vormistatakse arvutis A4-formaadis paberile ja paberi suund on (üldjuhul) vertikaalne. Loovtöö trükitakse välja ühepoolsena.
- 1.2. Lehekülje veerised on (üleval, all, vasakul, paremal) 2,5 cm, kõitevaru vasakul 1 cm.
- 1.3. Leheküljed nummerdatakse automaatselt (number lisatakse lehe alla serva kas paremasse nurka või keskele). Leheküljed nummerdatakse alates tiitellehest, kuid tiitellehele leheküljenumbrit ei panda.

2. Fondi valik ja lõigu vormindamine

- 2.1. Teksti font on *Times New Roman* ja fondi suuruseks 12 punkti.
- 2.2. Kogu tekstil kasutatakse rööpjoondust (teksti vasak- ja paremäär on sirged) ja 1,5-kordset reasammu. Tekstilõikude paremaks eraldamiseks lisatakse nii enne kui ka pärast lõiku 6-punktiline lõiguvahe. Taandridasid ei kasutata.
- 2.3. Pealkirjad kujundatakse pealkirja stiile kasutades: suured pealkirjad *pealkiri1*-stiilis (paks kiri, suurus 14 p), alapealkirjad *pealkiri2*-stiilis (paks kiri, suurus 13 p), jne. Madalama taseme pealkirjad on suurusega 12 punkti. Pealkirja lõppu punkti ei lisata.
- 2.4. Iga uus peatükk peab algama uuel lehelt, alapeatükk ei alga uuel lehelt.

3. Sisukorra kujundamine

- 3.1. Sisukord paikneb töö teisel leheküljel, tiitellehe järel ja sissejuhatus ees. Sisukord koostatakse automaatselt pealkirjade laadide põhjal. Pealkiri *Sisukord* jäetakse sisukorrast välja!
- 3.2. Sisukorras (samuti töös) ei nummerdata sissejuhatus, kokkuvõtet, kasutatud kirjanduse loetelu ega lisasid. Kui töö lõppu on paigutatud lisad, siis need nummerdatakse omaette (lisa 1, lisa 2 jne) ja vajadusel pannakse igale lisale pealkiri, mis näitab konkreetset lisas sisalduvat.

Sisukord (näidis)

Sissejuhatus.....	3
1. Milleks me toitu vajame?.....	4
2. Koolitoit Eestis.....	5
3. Soovitusi koolilõunale.....	6
3.1. Toidupüramiidi põhimõtted.....	6
3.2. Taldrikureegel.....	7
4. Koolilõunad Tartu Mart Reiniku Koolis.....	8
5. Küsitlus.....	9
5.1. Küsitluse tulemused.....	10
5.2. Õpilaste ettepanekud.....	11
Kokkuvõte.....	12
Kasutatud kirjandus.....	13
Lisa 1. Küsimustik.....	14

4. Tiitellehe vormistamine

- 4.1. Tiitellehel on teksti fondiks *Times New Roman*, teksti suurus 14 p.
- 4.2. Tekstil on 1,5-kordne reasamm.
- 4.3. Tiitellehe ülaserava kirjutatakse rea keskele joondatult kooli nimi (Tartu Mart Reiniku Kool).
- 4.4. Töö pealkiri paigutatakse vertikaalselt umbes lehe keskele. Pealkiri joondatakse rea keskele. Pealkirja võib soovi korral esile tõsta näiteks suurtähtedega.
- 4.5. Pealkirja alla ülejäämisele reale kirjutatakse töö liik (referaat, uurimistöö, loovtöö, raport).
- 4.6. Töö liigi alla ülejäämisele reale kirjutatakse autori ees- ja perekonnanimi ning klass. Autori ja klassi vahel on eraldajaks koma. (Autor: Rein Rebane, 8.b)
- 4.7. Kui tööd on keegi juhendanud, siis kirjutatakse autori alla järgmisele reale juhendaja ees- ja perekonnanimi (Juhendaja: Mart Reinik). Autor ja juhendaja paigutatakse lehe paremasse serva, kuid nii, et sõnad *Autor* ja *Juhendaja* algaksid lehe vasakust servast sama kaugelt (vt näidistiitellehte).
- 4.8. Töö valmimiskoht ja aastaarv paigutatakse teineteise kõrvale lehe viimase reale keskele joondatult ning ilma kirjavahemärkideta.
Tiitellehte vormistades peab jälgima proportsiooni, st tekst tuleb tiitellehele paigutada nii, et lehe üldmulje jääks ilus.

TARTU MART REINIKU KOOLI ÕPILASTE LEMMIKSÖÖGID

Uurimistö

Autor: Rein Reinuvader-Rebane, 8.b

Juhendaja: Mart Reinik

Tartu 2013

5. Viitamine

- 5.1. Terves töös peab olema kasutusel üks ja sama viitamise süsteem: kas nime ja aastaga või joonealune viitamine.
- 5.2. Nime ja aastaga viitamisel paikneb viide teksti sees ümarsulgudes, kuhu kirjutatakse autori perekonnanimi (nime puudumisel pealkiri (või pealkirja algus)) ja ilmumisaasta ning soovitatavalt ka lehekülje number.

Näide: „Toitumisel on oluline jälgida energia kulutamist“ (Arak, 1998, lk 112).

Kui tekstis on nimetatud autori nimi, siis pole nime vaja korrata.

Näide: Araku järgi on „toitumisel oluline järgida energia kulutamist“ (1998, lk 112).

- 5.3. Joonealusel viitamisel lisatakse viidatud tekstilõigu järele ülaindeks ning lehekülje alla joonealuse viitena lisatakse allikas. Allika vormistamist vt punktist 6 (*Kasutatud kirjandus*). Viitekirjele võib lisada täiendavaid selgitusi allika kohta.

Näide: Vaevalt leidub Mart Reiniku Kooli lõpetajate hulgas õpilast, kes ei teaks Oskar Lutsu raamatu „Kevade“ esimest lauset: „Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud.“¹

- 5.4. Töös peab olema selgelt eristatav, millised töö tulemused ja tekstid kuuluvad töö teostajale, millised teistele autoritele. **Viidata tuleb iga lõiku või lauset, mis ei ole töö autori enda kirjutatud või välja mõeldud.** Iga lõigu lõpus peab olema viide ka siis, kui mitu järjestikust lõiku on võetud samast allikast. Üldtuntud seisukohtadele ei viidata. Allikmaterjali ideid saab viidata kas sõna-sõnalt ehk tsiteerida või ümbersõnastatult ehk refereerida. Mõlemal juhul on vaja viidata autorile ja algallikale.
- 5.4.1. Tsiteerides kopeeritakse autori mõttekäik sõna-sõnalt. Enamasti tsiteeritakse autorit siis, kui algne tekst on väga hea sõnastusega või on mingil muul põhjusel vaja seda täpselt edasi anda. Tsiteerimisel võõrkeeltest tuleb tsitaat eesti keelde tõlkida võimalikult adekvaatselt, vajaduse korral esitatakse originaalsõnastus joonealuse-na. Tsitaat eraldatakse muust tekstist jutumärkidega. Viide märgitakse kohe pärast tsitaati lõpetavaid jutumärke, sõltumata sellest, kas see asub lause lõpus või keskel. Tsitaat võib olla ka originaalkeeles, tõlge joone all. Kui tsiteeritavast lausest/lõigust on osa välja jäetud, tuleb see tähistada. Lühemaid väljajätte märgitakse punktidega ..., pikemaid nurksulgudes kolme sidekriipsu abil [---]. Kohe tsitaadi järel peab olema viide ja leheküljenumber.

¹ Luts, O. (1986). *Kevade*. Tallinn: Eesti Raamat, lk 7.

Näide. Vaevalt leidub Mart Reiniku Kooli lõpetajate hulgas õpilast, kes ei teaks Oskar Lutsu raamatu „Kevade“ esimest lauset: „Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud“ (Luts, 1986, lk 7).

5.4.2. Refereerimisel edastatakse autori mõtteid oma sõnadega, kuid autori mõtet moonutamata. Refereering sõnastatakse nii, et oleks arusaadav, kus kajastuvad refereerita- va autori ideed ja kus algavad refereerija tõlgendused ja kommentaarid. Referee- ringu puhul jutumärke ei kasutata, küll on aga vajalik viitamine allikale või autori- le. Kui refereering koosneb ühest lausest, siis paikneb viide enne lauset lõpetavat punkti, kui aga tervest lõigust, siis pärast punkti. Refereerimisel ei ole lehekülge- dele viitamine kohustuslik.

5.5. Illustreeriv materjal – tabelid, joonised (pildid, kaardid, graafikud, skeemid) ja fotod nummerdatakse. Tabelid pealkirjastatakse, joonised ja fotod allkirjastatakse. Viitamisel kasutatakse samuti kas nime ja aastaga või joonealust viitamist. Viide lisatakse illustreeriva materjali pealkirja (kui tegemist tabeliga) või allkirja (kui tegemist pildi, kaardi, graafiku vmt materjaliga). Kui nimega viitamise korral ei ole võimalik autorit kindlaks teha, tuleb viitesse lisada info pildi päritolu kohta.

Illustreerivale materjalile osutatakse teksti seest, nt, „... nagu näeb jooniselt 7“ jne.

Näide:

Foto 1. Eesti aasta lind 2014 – jäälind (Muusikus)

Joonis 2. Eesti aasta lind 2013 – nurmkana²

6. Kasutatud kirjandus

- 6.1. Kasutatud kirjanduse loetelus peavad olema märgitud **kõik** töös kasutatud allikad ning **kõikidele** loetelus olevatele allikatele peab olema töös ka viidatud.
- 6.2. Kasutatud kirjanduse loetelu järjestatakse autorite perekonnanimede järgi. Sama autori tööd esitatakse nende ilmumisaastate järjekorras. Kui autorit ei ole võimalik välja tuua (nt entsüklopeedia), lähtutakse teose pealkirjast.
- 6.3. Loetelus toodud allikaid ei nummerdata.
- 6.4. Kasutatud kirjandus esitatakse järgmisel kujul:

6.4.1. Ühe autori raamat: Autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). *Raamatu pealkiri*.
Linn: Kirjastus.

6.4.2. Kahe autori raamat: Autori nimi, Initsiaal(id) & Autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). *Raamatu pealkiri*. Linn: kirjastus.

6.4.3. Toimetatud raamat: Toimetaja nimi, Initsiaal(id). (Toim). (Aasta). *Pealkiri*. Linn: Kirjastus.

6.4.4. Ajakirja artikkel: Artikli autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). Artikli pealkiri.
Ajakirja nimi (number), lehekülgede numbrid, millel artikkel asub.

6.4.5. Ajalehe artikkel: Artikli autori nimi, Initsiaal(id). (Aasta). Artikli pealkiri.
Ajalehe nimi (kuupäev või number), lehekülgede numbrid, millel artikkel asub.

6.4.6. Materjal veebist: Autor, Initsiaal(id). (Aasta). *Pealkiri*. Kasutamise kuupäev:, allikas: Veebilehe pealkiri: URL-aadress.

6.4.7. Tehisaru ja tekstirobot: Tekstiroboti nimi, versioon ja aasta, *sisestatud küsimus*.
Kasutamise kuupäev ja veebiaadress.

		Viide teksti sees	Allikas sisukorras, joonealune viide
TRÜKITUD ALLIKAD	Raamat, üks autor	(Luts, 1986)	Luts, O. (1986). <i>Kevade</i> . Tallinn: Eesti Raamat.
	Raamat, kaks autorit	(Jacobsson & Olsson, 1998)	Jacobsson, A., & Olsson, S. (1998). <i>Berti uued mõtisklused</i> . Tallinn: Hotger.
	Toimetatud raamat	(Kuresoo, Relve, & Rohtmets, 2001)	Kuresoo, R., Relve, H., & Rohtmets, I. (Toim-d). (2001). <i>Eesti elusloodus</i> . Varrak.
	Ajakirja artikkel	(Tõugu, 2014)	Tõugu, E. (2014). Kuhu küll tehismõistus on jäänud? <i>Horisont</i> (1), 30-36.
VEEBIALLIKAD	Ajalehe artikkel	(Allaste, 2013)	Allaste, A.-A. (2013). Kas noored on süüdimatud? <i>Postimees</i> (18.12.2013), lk 15.
	Artikkel veebis	(Martinson, 2014)	Martinson, J. (28. jaanuar 2014. a.). <i>Aasta krimka 2013: järelehiite suurele Fandorinile</i> . Kasutamise kuupäev: 29. jaanuar 2014. a., allikas Postimees: http://arvamus.postimees.ee/2676778/aasta-krimka-2013-jarelehuue-suurele-fandorinile
	Kuupäeva ja autorita materjal veebis	(Šokolaadiruudud (brownies))	<i>Šokolaadiruudud (brownies)</i> . (kuupäev puudub). Kasutamise kuupäev: 28. jaanuar 2014. a., allikas Nami-nami retseptikogu: http://nami-nami.ee/Recipe/View/5746/%C5%A0okolaadiruudud-brownies-
	Video veebis	(Nakashima, 2013)	Nakashima, J. (14. 02 2013. a.). <i>Origami rose</i> . Kasutamise kuupäev: 28. jaanuar 2014. a., allikas Youtube: http://www.youtube.com/watch?v=wSesWQ-51ZM
	Foto veebis	(Muusikus)	Muusikus, I. (kuupäev puudub). <i>Aasta lind 2014 on jäälind</i> . Kasutamise kuupäev: 28. jaanuar 2014. a., allikas Eesti oritoloogiahing: http://www.eoy.ee/sites/default/files/Ja%CC%88a%CC%88lind_Ingmar_Muusikus_web.jpg
	Dokument veebis	(REKK, 2011)	REKK. (2011). <i>Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III astmes</i> . Kasutamise kuupäev: 28. jaanuar 2014. a., allikas Õppekava portaal: http://www.oppekava.ee/images/8/83/luhendmaterjal_loovt%C3%B6C3%B6_korraldamisest_p%C3%B5hikooli_III_kooliastmes.doc
Tehisaru ja tekstirobot	(ChatGPT, 2024)	ChatGPT (versioon 3.5). (2024). <i>Sisestatud küsimus: Lühike kokkuvõte, kuidas tekib päikesetuul?</i> Kasutamise kuupäev: 10. jaanuar 2024. https://chat.openai.com/	

² *Nurmkan*. (kuupäev puudub). Kasutamise kuupäev: 28. jaanuar 2014. a., allikas Eesti selgroogsed: <http://bio.edu.ee/loomad/Linnud/perperk.jpg>